

Skončila životní pouť Ing. M. Treybala – lesníka, skauta, ochranáře

„Za ochranářem je vidět praktická práce.“ To jsou slova strakonického rodáka Ing. Miroslava Treybala (15. 4. 1927 – 18. 7. 2020) z rozhovoru, který vyšel na jaře 2007 v časopisu Krasec (č. 7) - viz [zde](#). Dokonale se doplňují se známým výrokiem Alberta Schweitzera, který dal článku název: **„Teprve láska ke všemu tvorstvu učinila z člověka lidskou bytost“**. Zároveň odpovídají aktivní a zodpovědné povaze člověka, za nímž zůstalo až neuvěřitelně rozsáhlé odvedené dílo a který ovlivnil, v dobrém, osudy mnoha vrstevníků i následovníků.

Dne 23. 7. jej tóny skautské večerky vyprovodily při jeho poslední cestě. Skautem se Miroslav Treybal stal v roce 1937 ve věku deseti let a pak začínal v organizaci kvůli zákazům její činnosti ještě třikrát znova (r. 1945, 1968, 1989). To, co ve svých začátcích slíbil při přijímání za člena, plnil důsledně v osobním životě, v oddílech junáků i vodáků a stejně tak i v povolání lesníka. Zásada, že skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských, jej přivedla nejdříve na Fakultu lesního inženýrství pražské Vysoké školy technické, později (mimo jiné) k práci při výsadbě břehových porostů a hrazení bystřin a k funkci vedoucího provozu Lesního závodu ve Strakonících.

V té době byl již i dobrovolným ochranářským zpravodajem a od roku 1981 se stal okresním konzervátorem státní ochrany přírody. Provedl inventarizaci zeleně v katastru našeho města (jejíž výsledky slouží dodnes), jezdil na nejrůznější kontroly, zabraňoval neuváženým rekultivacím biologicky hodnotných pozemků, jejich zastavení apod., získával další zpravodaje, byl zakládajícím členem strakonické Základní organizace Českého svazu ochránců přírody a tajemníkem okresního výboru ČSOP, pomáhal v osmdesátých letech minulého století při vzniku a činnosti dalších několika ZO, zasloužil se o vyhlášení 28 chráněných území a podílel se i na jejich údržbě.

Do těchto prací (kosení bývalých pastvin, sázení stromů apod.) zapojoval i skautskou mládež a širokou veřejnost. Tím rozšiřoval nejen řady lidí ochotných přiložit ruce k dílu, ale i okruh dalších ochranářů, jimž mohl postupně předávat své zkušenosti. Byl jim dobrým příkladem i přítelem, všichni oceňovali jeho znalosti i přívětivou povahu. Uměl si stát za svým, aniž by vytvářel konfliktní atmosféru. V již zmíněném rozhovoru z roku 2007 je zaznamenána například tato drobná, ale typická příhoda: **„... Kdysi jsme byli na brigádě v chráněném území a pomáhal nám nějaký mladík, který uměl sekat kosou, ale naši práci zpochybnil. Říkal si ekolog a tvrdil, že tahle naše ochrana nemá cenu, že je nutno nejprve změnit prostředí. Oponoval jsem mu, že změna prostředí je dlouhodobá věc a než se poměry změní, zmizí nám mnoho ohrožených organismů, které pak budou chybět, pokud je nezachráníme...“**

Nelze ani v krátkosti vyjmenovat všechny potřebné činnosti. Patří k nim kromě péče o dřeviny a o přírodní památky a rezervace mj. i vyvěšování a čištění ptačích budek, zimní příkrmování, mapování výskytu ptačích dravců, vyder, obojživelníků, mravenců atd., přenos ohrožených druhů rostlin, propagační činnost (připomeňme např. vznik naučné stezky na strakonickém Podskalí, přípravu nejrůznějších prezentací, spolupráci s hnutím Brontosaurus, exkurze pro veřejnost nebo organizaci populárně naučných přednášek, podíl na publikaci Příroda Strakonicka a její ochrana, druhého a třetího svazku vlastivědného sborníku Strakonice). Velmi oblíbené byly také přírodovědné zájezdy po chráněných územích a jiných pamětihodných místech, při jejichž přípravě pan Treybal navázal na činnost svého otce, profesora strakonického gymnázia. Pokud jde o publikační činnost,

V dubnu 2011 byl mezi těmi dobrovolníky, kteří ve Strakonících v rámci Jihočeského kraje převzali cenu Křesadlo, občas se jeho jméno objevilo v tisku apod., ale většinou stál skromně v pozadí. Bylo až neuvěřitelné, jak až do vysokého věku byl zcela samozřejmě vždycky tam, kde jej bylo potřeba. Dokázal ještě i po své osmdesátce intenzivně fyzicky pracovat, později pomáhal aspoň při lehčích činnostech. Scházel se s oldskauty i s ochranáři, zajímal se o všechny novinky, ještě jako devadesátiletý se zúčastnil celostátního srazu ČSOP...

Nezapomínal ale ani na odpočinek. K jeho nejmilejším zálibám patřily cesty krajinou, hlavně po milované Šumavě. To spolu se střídou životosprávou přispělo k jeho dlouhému věku a svěžesti. Harmonie a spokojenost vládla i v jeho rodině. S manželkou Alenou, gymnaziální profesorkou, vychovali syna a dceru, dočkali se dvou vnuček a pěti pravnoučat.

K nepřehlédnutelným připomínkám činnosti pana Treybala patří například památná lípa na Dubovci a bezpočet dalších krásných a dobře ošetřovaných stromů, větrolamy mezi Strakonícemi a Katovicemi, přírodní památky a rezervace v našem okolí nebo záznamy jeho vyprávění natočené při programech MěKS, MSP apod. A i to je jen zlomek z toho, za co mu patří náš velký vděk. Bylo nám ctí, že jsme se s ním mohli znát a spolupracovat s ním.

Alena a Vilém Hrdličkovi, ZO ČSOP Strakonice